

LYČIŲ LYGYBĖS UŽTIKRINIMAS NEMOKAMO DARBO KONTEKSTE: PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ SISTEMA IR INICIATYVOS **ELEKTRŲNŲ SAVIVALDYBĖJE**

2025-11-21

Socialinės paramos skyriaus vedėjo
pavadootoja
Asta Vitkauskienė

Lygių galimybių ir apsaugos nuo smurto
artimoje aplinkoje koordinatore
Remida Mikaliūkštienė

Nuolatinių gyventojų sk. 2025 m. pradžioje

24 598*

67 proc. mieste / 33 proc. kaime

49,56 proc.

50,44 proc.

Iš jų (19,7 proc.):

- 529 – 85+ m.
- 4307 priklauso 65–84 m. amžiaus grupei

➤ 7,2 proc. – turintys negalią (18–65+ m.)
(Iš jų 53,6 proc. M / 46,4 proc. V)

Iš jų (6,3 proc.):

- 453 – 0-2 m. amžiaus
- 1093 – 3-7 m. amžiaus

Negalią turi:

0–5 m. – 35
6–13 m. – 85

➤ 0,6 proc. – turi negalią (0-17 m.)
1,1 – SUP (0,3 proc. SUP turi negalią)

KAIP SAVIVALDA GALI PRISIDĖTI ?

**VISUOMENĖS
ŠVIETIMAS,
STEREOTIPINIO
MĄSTYMO KEITIMAS**

**PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ
PRIEINAMUMO
UŽTIKRINIMAS, PLĖTRA**

**ŠEIMOS NARIŲ SLAUGA IR
PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ
PRIEINAMUMAS**

KOKIA PROBLEMATIKA (POREIKIS)?

- **Valstybinių vaikų darželių darbo valandų lankstumas. Ikmokyklinio amžiaus vaikų priežiūros darželiuose poreikio užtikrinimas.**
- **Mažuma darželių, kurie priima vaikus nuo 1 m.**
- **Pavėžėjimo į ugdymo įstaigas užtikrinimas** (įskaitant vaikus su negalia).
- Tėvystės įgūdžių kursų organizavimas **arčiau gyvenamosios vietos.**
- **Šeimos narių su negalia, ypatingai vaikų, užimtumas vasaros.**
- **Priežiūros ir slaugos paslaugų užtikrinimas ir pagalbos NPD atliekančiam asmeniui ar „ekstra atveju“ poreikis.**
- **NPD turinčiam lengvinimas. Sveikatos paslaugų prieinamumas ir pasiekiamumas** nuošaliau gyvenantiems, ypač senyvo amžiaus asmenims, mažesnių gyvenviečių gyventojams.

-
- **Pagalbos poreikis, įveikiant iššūkius, susijusius su skaitmeninimu ir technologijomis** (didina vyresnio amžiaus žmones, žmones su negalią prižiūrinčių šeimos narių NPD krūvį)
 - **Individualaus dėmesio nutolusiose vietovėse gyvenantiems senyvo amžiaus, vienišiams asmenims poreikis:**
 - sunkumai dėl informacinių technologijų,
 - sunku susirasti informaciją, kokią pagalbą jiems turi/gali suteikti savivaldybės ir kaip tą pagalbą gauti.
 - **Psichologinės pagalbos poreikis / trūkumas.**

KAIP SPRENDŽIAMA SAVIVALDYBĖJE?

PARUOŠIMAS TĖVYSTEI

- **Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras.**

Užsiėmimai 2024 m.

APIE TĖVYSTĘ – RAMIAI, POZITYVIAI IR PRASMINGAI.

- Vykdyta Elektrėnuose, vakariniu metu.
- Skirta abejiems tėvams.
- Kviesti specialistai: akušerė, psichologė, sveikatos stiprinimo ir dietologė.

APIE TĖVYSTĘ – RAMIAI, POZITYVIAI IR PRASMINGAI

Balandžio 8, 15, 22, 29 d., 17 val. 4
praktiniai užsiėmimai su psichologe Ingrida
Puroniene

Gegužės 6 d., 17 val. praktinis
užsiėmimas pasiruošimas gimdymui ir
žindymo ABC, veda akušerė Violeta
Jašauskienė

Gegužės 13 d., 17 val. praktinis užsiėmimas:
Saugios vaiko aplinkos kūrimas - pirmoji
pagalba kūdikiui. Veda visuomenės
sveikatos stiprinimo specialistė Julė
Ramanauskaitė

Gegužės 20d. 17 val.
Mityba nėštumo metu. Veda dietistė
Kristina Čarienė

VAIKŲ (VAIKŲ SU NEGALIA) PRIEŽIŪRA IR UGDYMAS

➤ Nuo **1 metų vaikus priima:**

- 3 darželiai Elektrėnų mieste (3 grupės po 10-12 vaikų)
- 1 darželis Vievyje (1 grupė, 12 vaikų),
- 1 darželis Pylimų k. (Vievio sen.) (1 grupė, 12 vaikų),
- 1 darželis Pastrėvys (2 grupės, 24 vaikai).

➤ **Ikimokyklinis, priešmokyklinis ugdymas, priežiūra:**

1 privatus, valstybiniai: Elektrėnai – 3, po 1 – Vievis, Pylimų k., Semeliškių mstl., Kietaviškės – **poreikis pagal pateiktus prašymus patenkintas.**

Savivaldybė kompensuoja dalį mokesčio lankant privačią ikimokyklinio ugdymo įstaigą.

➤ **Ilgesnės darbo valandos.** Elektrėnų mieste 3 budinčios įstaigos (11-12 val. d.), įprastas grupių darbo laikas – 9-11 val. / d.

➤ **Mokinių pavėžėjimas** į mokyklą iki 40 km ir atgal nurodytu maršrutu. Pavėžėjimo išlaidos kompensuojamos

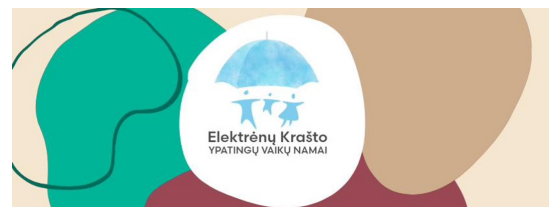
VAIKŲ (VAIKŲ SU NEGALIA) PRIEŽIŪRA IR UŽIMTUMAS

- Vaikų dienos centrai (Vievis, Elektrėnai, Kazokiškės, Pakalniškės, Semeliškės, Kietaviškės)
- Pradinio ugdymo mokyklose veikia visos dienos mokykla
- Erdvės bibliotekos padaliniuose
- Neformalaus ugdymo veiklos (sportas, menas ir kt.)

➤ **Nuo sausio 1 dienos viena NVO planuoja pradėti:**

- **VDC paslaugas tik vaikams su specialiaisiais poreikiais,**
- **vesti mokymus tėvams,**
- **organizuoti** savivalbos grupių užsiėmimus,
- motyvuoti mamas auginančias vaikučius su negalia, sugrįžti į darbą ar mokysis.

➤ **ANTA projektas** šeimoms auginančioms vaikučius su negalia. Numatyta teikti įvairias paslaugas

VAIKŲ (VAIKŲ SU NEGALIA) UŽIMTUMAS.

- **Elektrėnų baseinas.** Projektai „Aš moku plaukti – tai gyvybiškai svarbu“ ir „Mokėk plaukti ir saugiai elgtis vandenyje“. Nemokamos plaukimo pamokos 2-3 kl. moksleiviams (*Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšomis*).
- **Elektrėnų ledo rūmai**
- **Elektrėnų savivaldybės sporto centro veiklos** (dziudo, buriavimas, gimnastika, baidarių ir kanojų irklavimas, lengvoji atletika ir kt.)
- **Futbolo akademija**
- **Krepšinio klubas**
- **Dvi meno mokyklos**
- **Socialinės rehabilitacijos paslaugos vaikams su negalia**
-

ELEKTRĖNŲ
MENO
MOKYKLOJE

ATVIRŲ
DURŲ
DIENOS

GEGUŽĖS	
MUZIKOS SKYRIUJE galėsi išbandyti pagroti akordeonu, fortepijonu, smuiku, gitara, trimitu, eufonija, trombonu, tūba, saksofonu, padainuoti mėgstamas dainas	15 IR 21 D. 17.30 VAL.
Išgirsti pasakojimą apie teatro meną	DAILĖS SKYRIUJE TAVĖS LAUKS pieštukai, dažai, molis, siūlai

elektrenu.meno.mokykla@gmail.com
+370 528 39816

VAIKŲ (VAIKŲ SU NEGALIA) PRIEŽIŪRA IR UGDYMAS. **STOVYKLOS VASAROS METU**

➤ **Vaikams (vaikams su negalia) stovyklas organizuoja:**

Vaikų dienos centrai (Elektrėnai, Vievis)

Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras (integruojami 4-5 SUP)

Mokyklos, kiti privatūs teikėjai.

TĖVYSTĖS ĮGŪDŽIAI

The poster is for a parent training course titled "Sėkmingos tėvystės gebėjimų ugdymas". It is organized by the Elektrėnai Social Services Center and Bendruomeniniai šeimos namai. The course runs from October 2025 to October 2029, starting at 17:30 on Liepų g. 42. The poster lists topics such as child development, emotions, and behavior. It includes contact information for registration: phone +370 608 38 202 or email jolanta.segzdiene@soc.elektrenai.lt. Logos for ESFA, the European Union, and the project itself are at the bottom.

 Elektrėnų socialinių paslaugų centro Bendruomeniniai šeimos namai organizuoja 5 nemokamus mokymus nuo 2025-10-29
17 val 30 min. adresu, Liepų g. 42, Vievis

„SĖKMINGOS TĖVYSTĖS GEBĖJIMŲ UGDYMAS“

Mokymų metu pagilinsite turimas žinias apie:

Kviečiame visus tėvelius, auginančius 0-12 metų vaikus!

- vaiko raidos ypatumus;
- vaiko jausmų atpažinimą ir įvardijimą;
- pozityvų bendravimą su vaiku;
- vaiko netinkamo elgesio korekciją;
- vaiko pasitikėjimo savimi ugdymą;

Registruotis į nemokamus mokymus telefonu +370 608 38 202 arba el. p. jolanta.segzdiene@soc.elektrenai.lt

  Bendrai finansuoja Europos Sąjunga KOMPLEKSINĖS PASLAUGOS

Projekto „Kompleksinės paslaugos (KOPA)“ vykdytojas - Europos socialinio fondo agentūra. Projektas įgyvendinamas su projekto partneriais. Projektas finansuojamas 2021–2027 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos „Europos socialinio fondo +“ ir 2021–2027 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos bendrojo finansavimo lėšomis.

- Elektrėnų socialinių paslaugų centro Bendruomeniniai šeimos namai.

Projektas „Kompleksinės paslaugos (KOPA)“.

„Sėkmingos tėvystės gebėjimų ugdymas“ mokymai (emocinė gerovė, sklandesnis šeimos bendravimas ir pozityvių tėvų bei vaikų tarpusavio santykių ugdymas).

Projekto trukmė: 2023 m. birželis – 2029 m. liepa.

Skirtingos vietovės - Elektrėnuose. Vievio sen, Gilučių sen., Kietaviškių sen.

+ vaikų priežiūra ir pavėžėjimas iki veiklų pagal poreikį.

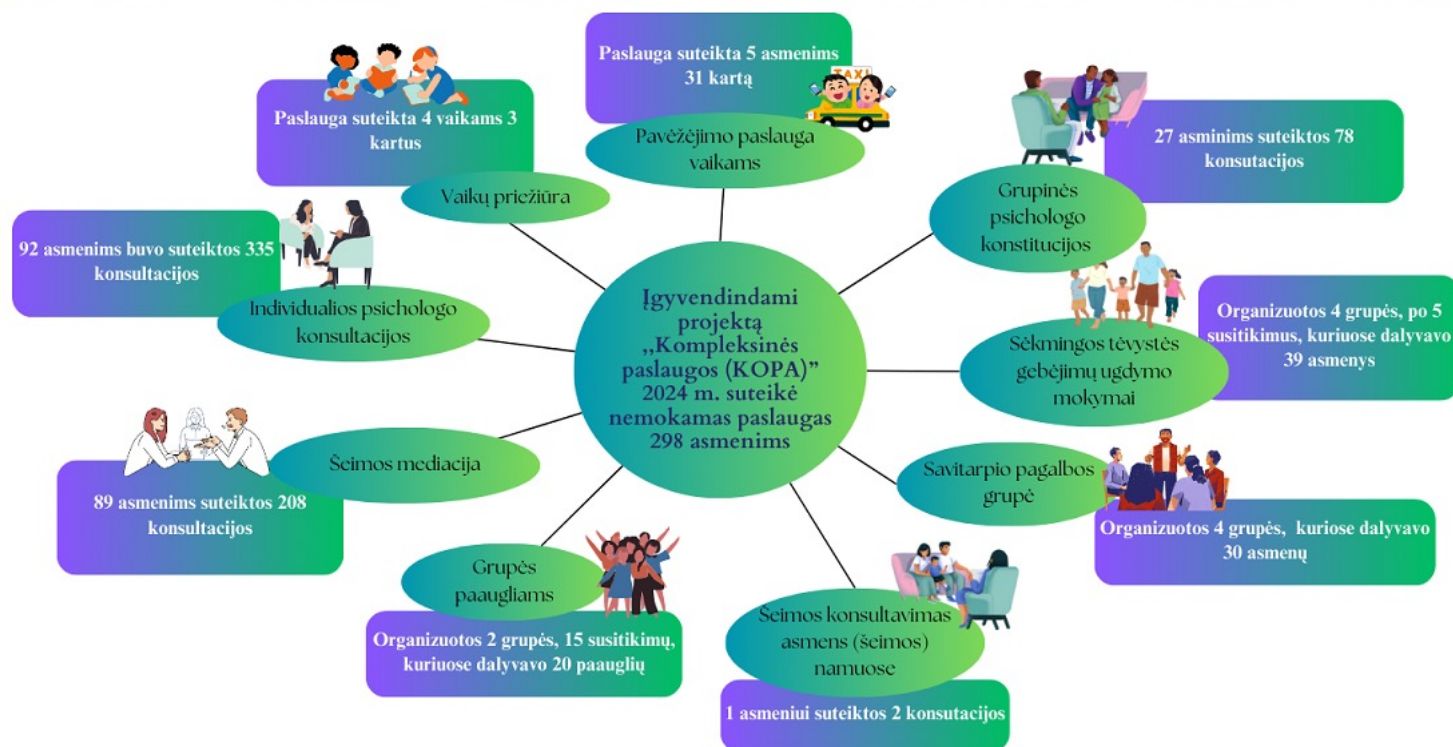

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

esfa
EUROPOS
SOCIALINIŲ
PASLAUGŲ
CENTRAS

ELEKTRŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO BENDRUOMENINIAI ŠEIMOS NAMAI

PAGALBA SLAUGANT ŠEIMOS NARI

➤ **Šeimoms, ant kurių pečių įprastai gula visi su šeimos nario su negalia priežiūra susiję reikalai:**

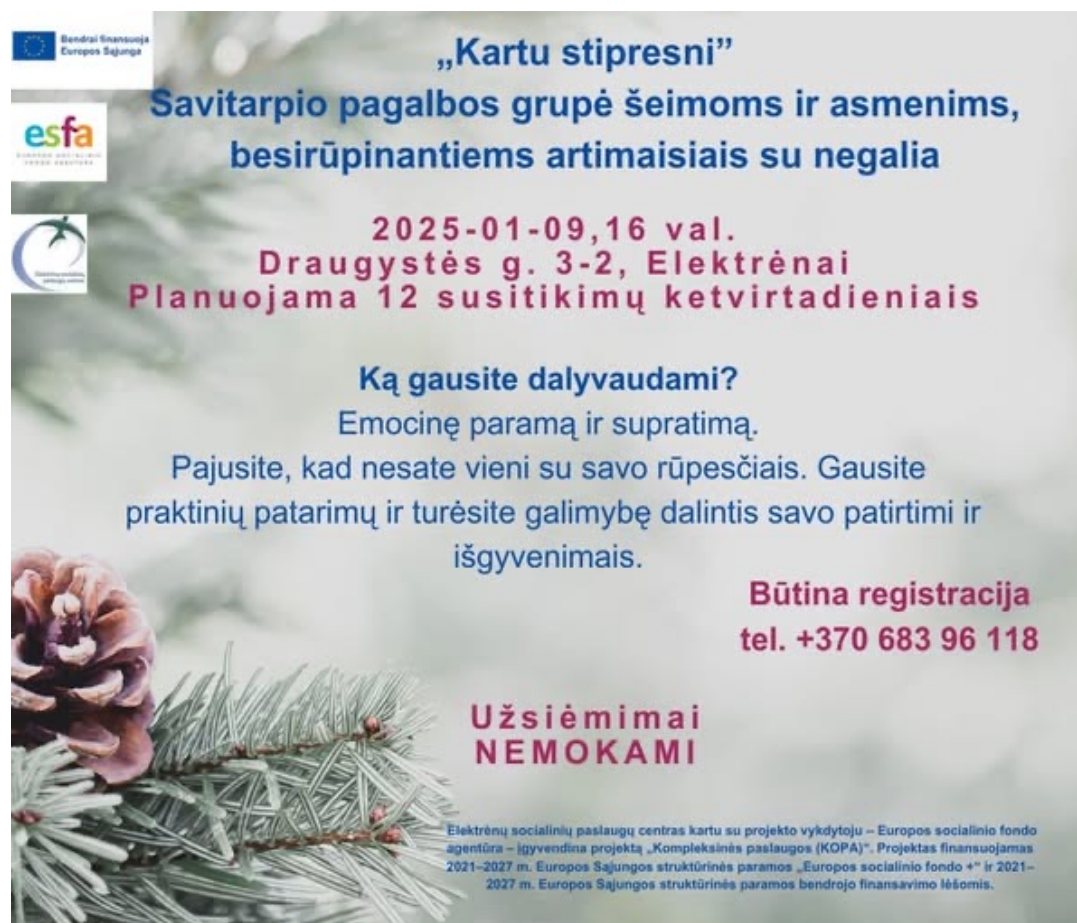
- pagalbos namuose paslauga,
- dienos socialinės globos paslaugos namuose,
- dienos socialinės globos paslaugos institucijoje,
- ambulatorinė slauga namuose,
- asmeninio asistento pagalba,
- socialinės dirbtuvės,
- savarankiško gyvenimo namai,
- apsaugoto būsto paslaugos,
- laikinas atokvėpis namuose ir įstaigoje,
- socialinės reabilitacijos bendruomenėje paslaugos,
- atvejo vadyba,
- socialinė globa institucijoje,
- kitos...

➤ **Socialinę riziką patiriančioms šeimoms, auginančioms vaiką iki 2 metų,**

jeigu vaikas turi negalią – iki 3 metų – individualios priežiūros darbuotojos paslaugos (pagalba rūpinantis vaiku, konsultacijos, pamokymai).

Emocinė parama

 Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

 esfa
EUROPOS SOCIALINIO FONDŲ PATAISYBŲ
PILNŲ AGENTŪRA

„Kartu stipresni“
**Savitarpio pagalbos grupė šeimoms ir asmenims,
besirūpinantiems artimaisiais su negalia**

2025-01-09, 16 val.
Draugystės g. 3-2, Elektrėnai
Planuojama 12 susitikimų ketvirtadieniais

Ką gausite dalyvaudami?
Emocinę paramą ir supratimą.
Pajusite, kad nesate vieni su savo rūpesčiais. Gausite
praktinių patarimų ir turėsite galimybę dalintis savo patirtimi ir
išgyvenimais.

Būtina registracija
tel. +370 683 96 118

**Užsiėmimai
NEMOKAMI**

Elektrėnų socialinių paslaugų centras kartu su projekto vykdytoju – Europos socialinio fondo agentūra – įgyvendina projektą „Kompleksinės paslaugos (KOPÁ)“. Projektas finansuojamas 2021–2027 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos „Europos socialinio fondo +“ ir 2021–2027 m. Europos Sąjungos struktūrinės paramos bendrojo finansavimo lėšomis.

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ PASIEKIAMUMAS

Valstybės indėlis

Nuo 2025 lapkričio 1, **pavėžėjimo paslauga ir senjorams**, ne **tik transplantacijos laukiantiems**.

Savivaldybė teikia:

- **transporto paslaugas** senyvo amžiaus asmenims, asmenims su negalia, socialinę riziką patiriantiems asmenims bei šeimoms.
- **Asmenims su negalia, pensinio amžiaus asmenims** šeimos gydytojo nukreipimu teikiamos ambulatorinės paslaugos asmens namuose ir **atokiausiose vietovėse**.

! Senyvo amžiaus asmeniui pavėžėjimo paslaugų užtikrinimas apie paslaugos poreikį [šeimos gydytojui pažymėjus sistemoje e.sveikata.lt](https://e.sveikata.lt).

Transporto paslaugų užtikrinimas, [vykstant į gydymo įstaigas, reabilitaciją, užimtumo vietas, darbą \(pagal poreikį\)](#).

Pagalbą, susijusią su skaitmeniniais ir technologiniais iššūkiiais teikia:

- socialinės srities darbuotojai,
- nevyriausybinių organizacijų,
- seniūnijose veikiančiose bibliotekose senoliams pagelbėja, pamoko pasinaudoti elektroninėmis paslaugomis.

INDIVIDUALUS INFORMAVIMAS. INDIVIDUALAUS DĖMESIO NUTOLUSIOSE VIETOVĖSE POREIKIS

- **Vienišus, senyvo amžiaus asmenis kaimiškose vietovėse** lanko socialinio darbo organizatoriai, seniūnai:
 - informuojama apie savivaldybėje teikiamas paslaugas, pagalbą ir kaip ją gauti,
 - siūloma pagalba, pagelbėjama susitvarkyti reikalingus dokumentus.

- **Seniūnijose dirba socialinio darbo organizatoriai**, kurie yra arčiausiai asmenų, kuriems reikia pagalbos. Jie **tarpininkauja**:
 - **tvarkantis dokumentus**, pvz. užregistruoja senolius vizitui į mobilių SEB banko autobusą dėl sąskaitų banke atsidarymo ir banko kortelių užsakymo;
 - **dėl medicininių pažymų**, užregistruoja pas medikus konsultacijoms ir t.t.

PSICHOLOGINĖS PAGALBOS PRIEINAMUMAS

VISI savivaldybės gyventojai gali pasinaudoti **nemokamomis psichologo paslaugomis**, kurias teikia:

- Elektrėnų savivaldybės visuomenės sveikatos biuras,
- Elektrėnų socialinių paslaugų centro Bendruomeniniai šeimos namai,
- VšĮ Elektrėnų savivaldybės sveikatos centras.

Nemokamai – 10 konsultacijų.

Konsultacijos teikiamos ir telefonu.

Vyresnio amžiaus žmonėms emocinę ir psichologinę pagalbą taip pat teikia Sidabrinė linija.

VISUOMENĖS ŠVIETIMAS. INICIATYVOS

Informacinės priemonės „IŠDRĮSK PASIMATUOT TĖVYSTĘ“

Tikslas – skatinti atsakomybės pasidalinimą tarp vyrų ir moterų bei visuomenės, kaip visumos, mažinant lyčių stereotipus, pagal kuriuos vaikų priežiūra yra laikoma daugiausia moterų užduotimi ir pareiga

Straipsnis vietinėje spaudoje Nr. 1
**„Apie tėčius ir jų vaidmenį
auginant vaikus šiuolaikinėje
visuomenėje“**

Straipsnis vietinėje spaudoje Nr.
2

**„APIE TĖVYSTĘ LIETUVIŲ
TĖČIŲ LŪPOMIS“**

Šaltinis www.daugiaubalanso.lt

VIDEO IR ŽODINĖ ŽINUTĖ SOCIALINĖJE ERDVĖJE

Lietuvos tėčiai apie TĖVYSTĘ ir aktyvų įsitraukimą į vaikų auginimą ir lygiavertį dalyvavimą šeimos gyvenime...

- „**O gi gera būti tėčiu** – smagu matyti, kaip drauge auga naujas žmogus.“
- „Greitai bėgantis **laikas šeimoje tampa ypač prasmingas ir branginamas.**“
- „Tikriausiai, **daugiausia augau kaip asmenybė** per tą laikotarpį.“
- „Su žmona esame įsivardiję, kad **abiejų aktyvus dalyvavimas profesiniame gyvenime yra svarbus. Tai svarbu dėl savirealizacijos poreikių** – smagu palikti namų erdvę ir prisidėti prie profesinių dalykų. **Taip pat ir iš išskaičiavimo, jei kurio gyvenimas netikėtai baigtųsi, antrasis, būdamas aktyvus savo profesijoje,** galės pasirūpinti likusia šeima.“
- „<...> **vaikams svarbu turėti skirtingas abiejų tėvų patirtis.**“
- „**Tai pati geriausia investicija,** kokia tik gali būti, nes **kito tokio laiko daugiau nebus.**“
- „**Nėra pas mus tėčio** pareigų ar **mamos pareigų,** kiekvienas atsakingai atliekame viską geriausiai kaip mokame. **Nėra pas mus supratimo „padedu buityje“,** nes **kiekvienas gyvename toje buityje,** nesame kažkokie laikini svečiai, padedantys sutvarkyti stalą po vakarienės su draugais.“

KVIEČIAME DIDŽIUOTIS IR IŠDRĮSTI PASIMATUOTI TĖVYSTĘ!

Daugiau apie tėčius ir jų vaidmenį auginant vaikus šiuolaikinėje visuomenėje skaitykite <https://elektrenai.lt/index.php?3408893562>

VIDEO ŽINUTĖ LAUKO EKRANE

Informacinės priemonės „KIENO PAREIGA?“

Tikslas – skatinti lygiavertę priežiūrą, pareigų ir neapmokamo darbo pasidalinimą šeimoje

SITUACIJA LIETUVOJE

>10 k.

Lietuvos moterys namuose nemokamai dirba 10 kartų daugiau nei vyrai (moterų indeksas yra 2,99, vyrų – 0,27).

82,2 PROC.

moterų mano, kad artimiausius prižiūri daugiausiai jos, o beveik pusė vyrų mano, kad abu sutuoktiniai priežiūros darbai dalijasi vienodai.

2/3

beveik du trečdaliai Lietuvos gyventojų yra susidūrę su problemomis derinant darbo ir šeimos pareigas.

Tik 14,6 proc.

moterų nurodo, kad priežiūros pareigomis dalijasi vienodai su partneriu.

19 proc.

moterų, palyginus su 7,9 proc. vyrų prižiūri artimuosius, asmenis su negalia ir pan.

Informacijos šaltinis <https://www.lmlo.lt/kieno-pareiga/projekto-rezultatai/#problematika>

Straipsnis vietinėje spaudoje
„Nemokamas darbas. Kas tai ir kieno tai pareiga?“

Šaltinis [https://www.lmlo.lt/kieno-pareiga/projekto-rezultatai/...](https://www.lmlo.lt/kieno-pareiga/projekto-rezultatai/)

VIDEO IR ŽODINĖ ŽINUTĖ SOCIALINĖJE ERDVĖJE

📌 NEMOKAMAS DARBAS NAMUOSE. KAS TAI IR KIENO TAI PAREIGA?

i Nemokamas darbas – tai darbas, kuris neatneša tiesioginio atlygio, bet yra svarbus namų ūkio išlaikymui ir gerovei. **Visgi dažniausiai nemokamo darbo našta tenka MOTERIMS.**

Ir tą sąlygoja visuomenėje įsišakniję tradiciniai lyčių vaidmenys, socialinės normos ir lūkesčiai – **tai „moteriška“ ar „vyriška“.**

PASEKMĖS MOTERIMS

- ✓ Sveikatos problemos, kylančios dėl laiko trūkumo pasirūpinti savimi.
- ✓ Didesnė depresijos rizika.
- ✓ Ribotos karjeros galimybės ir mažesnis darbo užmokestis.
- ✓ Sunkumai derinant darbo ir šeimos pareigas.
- ✓ Mažiau laisvalaikio.
- ✓ Mažesnės galimybės tobulėti.

Nemokamas darbas namuose gilina lyčių nelygybę, ribodamas moterų galimybes darbo rinkoje ir neigiamai veikdamas jų ekonominę nepriklausomybę, vyrai dažnai patiria spaudimą būti vieninteliais šeimos aprūpintojais, o tai riboja jų dalyvavimą šeimos gyvenime.

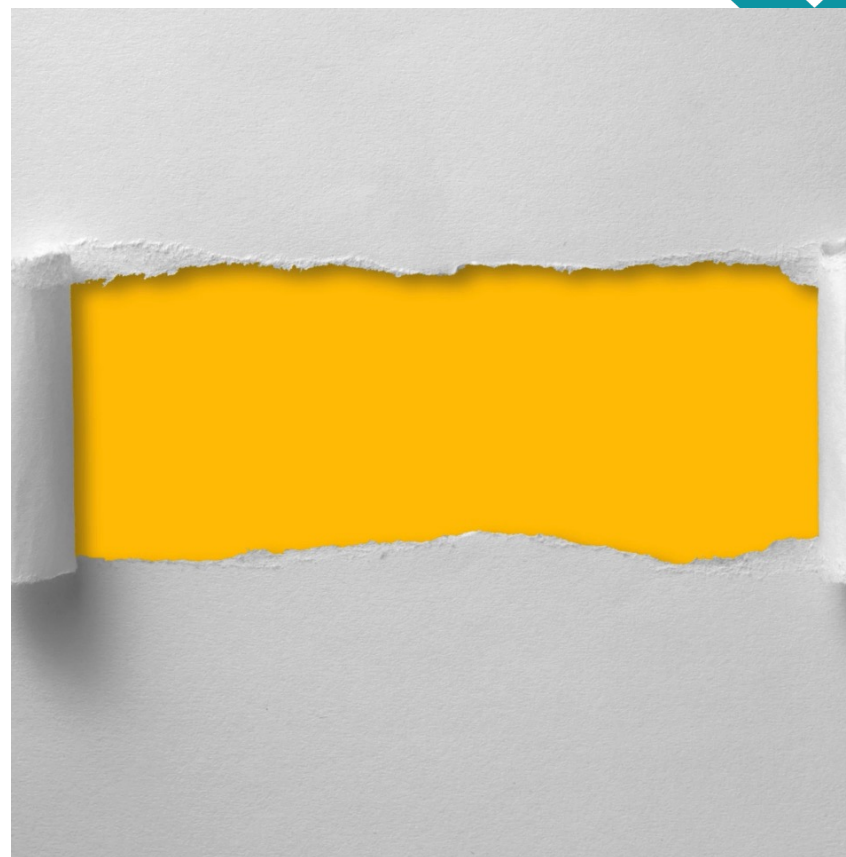
Dėl to nukenčia santykiai, gilėja konfliktai, auga nepasitenkinimas, o visuomenė praranda moterų potencialą, stabdydama socialinį bei ekonominį progresą.

- ✓ Ar tikrai pasirūpinti namais bei šeima yra moters atsakomybė?
- ✓ Ar rūpinimasis vaiku nuo kūdikystės yra tik moterų pareiga?
- ✓ Ar tikrai tik vyrai privalo būti pagrindiniai šeimos maitintojai?
- ✓ Ar tikrai tik vyrui daryti karjerą turi būti svarbiau nei rūpintis vaikais?
- ✓ **Rūpinimasis šeimos ir artimo rato gerove – „moteriška“ ar „vyriška“?**

KIENO TAI PAREIGA?

i Kas lemia nemokamo darbo tendenciją ir kokios viso to pasekmės, plačiau skaitykite <https://www.lmlo.lt/kieno-pareiga/>

i Informacijos šaltinis <https://www.lmlo.lt/kieno-pareiga/projekto-rezultatai/...>

Šaltinis: Markus Vakarai <https://www.facebook.com/MarkusLT>

Pokalbis tarp vyro ir psichologo...

— Mano žmona nedirba!

— O kuo dirbate jūs?

<.....>

**Namų darbas neturi nei diplomo, nei
algos.**

Bet ar galime jį vadinti nematomu?

